

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quo nomine hermaphroditus debet baptizari

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymudi.

Vel tertia immersio non potest instituit baptismum, sed baptismus solus constituit ex omnibus istis tribus immersionibus simul. Et si sacerdos negligens fuerit in aliqua crux illarum immersionum vel a personam, cum baptismus valeat quo ad puerum non autem quod ad sacerdotem, et sic operi ipsius sacerdotem agere penitentiam sum dicamen discreti confessoris per talis negligencia facta.

Nono tercium notandum. ponatur casus quando aliquis puerum baptizet et dicat sic. ego baptizo te in nomine patris et filii, et tunc immediate perdat loquela et moriatur, et tunc alter accedat et dicat, et spissit sancti. tunc queratur an ille puer sit baptizatus an non. Si dicatur quod sit baptizatus, vel ergo est baptizatus ab aliquo vel ab aliquo. Si non sit baptizatus ab aliquo, ergo ab aliquo quod non est baptizatus ab uno sed a duobus, et sic sequitur quod talis puer sit bis baptizatus, et tunc talis puer cum hereticis est reputandus. Ad hoc renderetur quod ille puer est baptizatus. Et si tunc queratur, vel ab uno vel a pluribus, renderetur quod talis puer est baptizatus a pluribus seu ab aliquo per modum unius. Sed tunc alii doctores dicunt quod melius et certius est quod ille secundus sacerdos de novo resumendo formam verborum incipiat eum baptizare.

Nono quartum notandum dubitaret aliquis de sacramento eucharistie et baptismi et diceret, ex quo in sacramento eucharistie est unus deus et indivisius qui re tunc hoc sacramentum nobis proponit sub duplice specie scilicet panis et vini, et etiam puer ter immersus semel baptizatur. Rendetur quod hoc sit duplicitate causa. Prima ad designandum plenariam refectorem ait, quod sicut corpus plenarie reficitur ex cibo et potu, et non ex cibo tantum vel ex potu tantum, sed ex utrisque simul, sed dominus noster Iesus Christus dedit se nobis in plenariam refectorem ait, de quo Iohannes vi. Laromea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus et ceterum, ergo sub duplice specie proponit. Secunda causa est, quod Christus sumpsit totam naturam humanam ad se scilicet corpus et animam, ergo nobis sub duplice specie preponit, quod per spiritum panis designatur corpus, quod panis transmutatur in corpore, scilicet per spiritum vini designatur anima, quod sedem in sanguine sumit medicos, et ideo vini ibi transubstantiatione in sanguinem Christi quod est unus deus et indivisius, ideo sub duplice specie proponit. Et sic sicut puer ter immersus et aspersus semel baptizatur, et hoc est manifeste contra hereticos quod dicunt quod Christus non assumpsit totam naturam humanam, quod dicitur eum vivere per deitatem soli et non per humanitatem, quod est falsum, ut per se in causa. Tertia causa de hereticis non deus assumpsit totam naturam humanam, scilicet corpus et animam dummodo erat incarnatus in utero beatae marie virginis ex gratia spissit sancti.

Nono quinto notandum per modum dubium de hermofroditis, id est hominibus hincibus viribus sexu, quo nomine determinatur baptizari. Rendetur quod in talibus hominibus determinari discretio sexus, et que illarum discretionum magis est cognoscibilis et anterior illarum determinatio determinari baptizari, et sum hoc etiam nomine determinare. Si vero contingeret quod virilia latraret in aliquo pueru et baptizaretur sub nomine mulieris, et postea puer crescente virilia exitu peterent et apparerent, tunc puer non est rebaptizandus, sed tunc confirmari oportet nomine per mutari et prueniens aliud imponi. Si vero fuerit confirmatus antequam virilia inciperent appearere, tunc simplex sacerdos nomen ei impositum in baptismo permutare et aliud prueniens nomen imponere.

Nono sexto notandum, quod ro quare in confirmatione per nomine imponi est ista, quod in confirmatione nomine impositum per variari, ergo a posteriori in confirmatione aliud

qui per nomine imponi. Et si enim cum confirmat aliquem qui vocatur petrus per eum
noicare alio nomine. scilicet paulus vel iohannes. Sed diceres ex quo ita est quod
in baptismo remittitur peccatum originale. tunc dubius est an in prima vel secunda vel
in tercia immersione remittitur. Ibi dicitur alioquin doctores quod in tercia immersione
one. Quis vero est. quod tunc baptismus est completus. sed ante completorem sacramenta
menti non potest sacramentum aliquid operari. ergo recte. Alij autem doctores dicunt quod in
qualibet immersione dimittuntur peccata originalia. Et ex illo sequitur quod puer
semel immersus est baptisatus. unde scimus Thos. de. quod puer semel immersus
in sacra fonte baptismatis sufficit. sed tamen semper servanda est proutudo ratione ecclie. Unde si in sancta matre ecclia esset proutudo semel immersi pu
erum illa proutudo esset obseruanda. si iterum esset servanda. sed tamen ut su
pra paruit convenientius videtur esse trina immersio seu aspersio ad designandum
mysterium sancte trinitatis

¶ De cognatione et affinitate que contrabuntur in baptismo.

s ^c spūale	s ^c baptismatis
Patrem compatrem fratrem mihi fons parit iste	
s ^c de baptismo	s ^c patris spūalis
De leuat inde pater carnalis filius huius	
s ^c spūalis .i. viror legitima patris spūalis	
Fit mihi tunc frater. sic cōmater mea mater	
.i. muliebris .i. rep̄nitat s ^c cognatiōnis	
Seruit semineus tot depingit tibi gradus	

¶ Sup̄ius autem determinauit de baptismo. hic autem vult determinare
de cognatione et affinitate que trahuntur in baptismo. et cum hoc ostendit effectum
baptismi volens quod pater erit pater baptisati. et sic consequenter cōmater
erit mater baptizati. et filius eius erit frater baptizati. et filia erit soror ba
ptizati. et sic illi erunt inter se mutuo patres et matres. sorores et fratres
spirituales.

¶ Circa item primo norādū. ex quo hic in littera habeat de cognatione sciē
dum est quod ipsa cognatio est triplex. Nam quedā est spūalis. quedā carnalis
et quedā legalis. de his duabus ultimis cognatiōib⁹ nō habent positionem. sed tamen
de prima. scilicet de cognatione spūali. que definit sic. Cognatio spūalis est quādam
attinētia spūalis ex donatōe sacramenti et spūlanci pueniens. Et illa est
triplex. quod pater. alioquin pater. et alioquin frater. Nam alioquin leuāt
de sacra fonte baptismatis filium de pater. quod sicut pater carnalis produc
cit filium. sic pater spūalis produc filium gratiae. Et de compatere a con
stitutis est simul. et pater. quod sicut semel sumus nati a patre carnali. sic semel re
nascimur a patre spūali seu a compatre. et sic talis vocatur pater spūalis.
et sic trahuntur hi duo patres. scilicet carnalis et spūalis. Sed fratres
spūales dicuntur filii leuatis et leuati. Unde considerandum est quod cōpatres in
fonte et trahentes in confirmatione reputantur per eadem affinitate. et impedī
unt matrimonium trahendum et contractum. Et vero est. quod illa est una co
gnatio spūalis quam carnalis non potest dissolvi.